

Страховий ринок України: стан та перспективи розвитку

**Бридун Євгеній Володимирович,
кандидат економічних наук, доцент**

Засновник та Голова правління Страхової компанії «ПРЕСТИЖ»

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Зміст

1. Природні та техногенні катастрофи в 2011-2013 рр.
2. Розвиток світового страхового ринку
3. Аналіз діяльності страхового ринку України в 2004-2014 рр.
4. Фінансові особливості страхового ринку
5. Основні проблеми страховиків в умовах економічної нестабільності

Загальний огляд страхового ринку України та позиція компанії в ньому

Логіка побудови

Природні та техногенні катастрофи в 2011-2013 р.*

Показник	2011 р.	2012 р.	2013 р.
Всього катастроф:	325	318	305
в т.ч. природного характеру	175	168	160
техногенного характеру	150	150	145
Нанесено економічних збитків, млрд. дол.	370	186	140
Компенсовано страховиками, млрд. дол.	116	77	45

*Swiss Re

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Найбільші катастрофи глобального масштабу за останні роки

У **2013 р.** повені в Німеччині та Чехії – економічні збитки 16,5 млрд. дол. США, компенсовано страховиками 4,1 млрд. дол. США

У **2012 р.** АЭК

У **2011 р.** – землетрус запусканий товчками цунамі (Японії) 35 млрд. дол. США

У **2011 р.** - повінь в Таїланді 12 млрд. дол. США, найбільший збиток для компаній за один страховий випадок.

У **2008 р.** - ураган Айк, нанесено збитків на 270 млрд. дол. США, страхові компанії компенсували 120 млрд. дол. США

У **2005 р.** - ураган Катрін (США), збитків 270 млрд. дол. США, страхові компанії компенсували 50 млрд. дол. США

В цілому, за **2011 р.** компенсовано страховиками **116 млрд. дол. США** – це другі, починаючи з 1970 р. за величиною збитки страховиків за всю історію світового страхового ринку.

Страховий ринок вистояв перед наслідками катастроф.

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Страхова галузь виявилась досить ефективною в подоланні наслідків катастроф 2011-2013 року. Незважаючи на рекордні втрати та складні фінансові умови страхування відіграє ключову роль у фінансуванні наслідків стихійних лих.

В результаті залучаються кошти для постраждалого населення, підприємств і урядів. Проте події, що сталися продемонстрували не правильну оцінку ризиків в країнах, що розвиваються

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Тенденції світового страхового ринку та ринку України в 2009-2013 рр.

Країни	Страхування життя				Ризикове страхування				Загалом			
	2010р.	2011р.	2012 р.	2013 р.	2010р.	2011р.	2012 р.	2013 р.	2010р.	2011р.	2012 р.	2013 р.
Розвинені країни	1,8	-2,3	-0,2	0,2	1,0	0,5	1,5	1,1	1,4	-1,1	1,7	0,3
Країни, що розвиваються	13,0	-5,1	4,9	6,4	8,5	9,1	8,6	8,3	11,0	1,3	6,8	7,4
Україна	9,6	47,7	47,3	36,9	13,1	4,8	4,4	32,9	12,9	6,5	7,0	33,3
Світ	3,2	-2,7	2,3	0,7	2,1	1,9	2,6	2,3	2,7	-0,8	2,4	1,4

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Обсяг страхових премій на душу населення в 2012 р.(2013 р.), дол. США

№ в рейтингу	Країна	Загальні страхові премії	в тому числі	
			страхування життя	ризикове страхування
1	Швейцарія	8012	4421	3591
2	Нідерланди	6647	1870	4777
34	Чехія	832	386	445
50	Росія	303	8	295
73	Казахстан	74	13	61
74	Домініканська Республіка	74	10	64
75	Україна	68 (67,8)	3 (5,5)	65 (62,2)
76	Індонезія	60	40	20
77	Індія	59	49	19

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Страхові премії до ВВП в 2012 р. (2013 р.), %

Рейтинг	Країна	Загальні премії	Страховання життя	Ризикове страхування
1	Тайвань	17	13,9	3,1
2	Нідерланди	13,2	3,7	9,5
18	США	8,1	3,6	4,5
38	Чехія	3,9	1,8	2,1
53	Росія	2,4	0,1	2,3
59	Еквадор	2	0,4	1,6
60	Україна	2 (2)	0,1 (0,15)	1,9 (1,67)
61	Мексика	1,9	0,9	1,1
83	Казахстан	0,7	0,1	0,6

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Розвиток світового страхового ринку, місце та позиція України

Тенденції світового страхового ринку 2009-2013 рр. показують циклічність. Характерні наступні тенденції:

- Країни, що розвиваються показують стрімкі темпи розвитку своїх національних ринків, індустріально розвинені – спад в страхуванні життя, приріст у ризиковому страхуванні
- Збільшення світових страхових премій в 2013 р. становить 1,4%, за страховими преміями зі страхування життя – 0,7 % і за ризиковим страхуванням збільшення 2,3 %. Найбільший приріст мав місце в країнах з економіками, які розвиваються (8,3%)
- Прибутковість страхування в 2013 р. порівняно з 2007 р. зменшилась у страхування житті, а також ризиковому страхування
- Капітал акціонерів зменшився на 15-20% в ризиковому страхуванні, та 30-40% зі страхування життя.

Розвиток світового страхового ринку, місце та позиція України

Україна в 2013 р. посідає 50 місце у світі (у 2007-2012 р. від 47– 53) за зібраними страховими преміями, з часткою страхових премій у світовому ринку, а також по відношенню страхових премій до ВВП та премій на душу населення

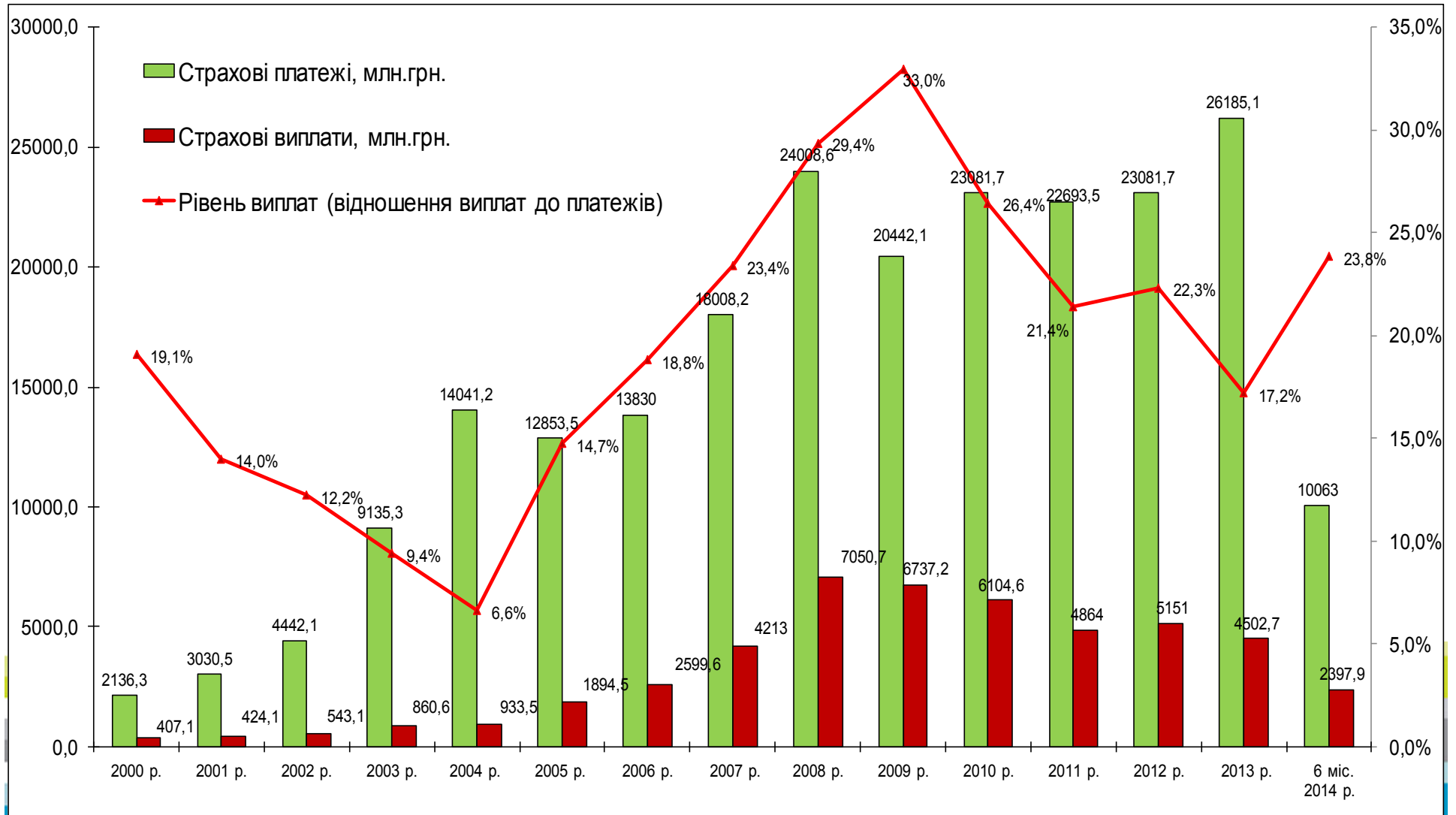
Страховий ринок України займає 0,07% світового страхового ринку, за ризиковими видами страхування близько 0,14% від світового, а із

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Динаміка надходжень страхових платежів та виплат страхових відшкодувань на страховому ринку України в 2000 – 2014 рр.

Структура страхових премій в Україні за видами страхування в 2006 - 2014 рр.,%

Вид страхування ⁵	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011р.	2012 р.	2013р.	1 пів. 2014 р.
Всього (усі види страхування):	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Страхування життя	3,2	4,4	4,6	4,0	3,9	5,9	8,4	8,6	8,9
Види страхування інші, ніж страхування життя, в тому числі:	96,8	95,6	95,4	96,0	96,1	94,1	91,6	91,4	91,1
Державне страхування	0,8	0,2	0,1	0,1	0	0	0	0	0
Добровільне страхування:	89,1	87,5	86,9	84,7	84,1	79,6	75,2	78,6	74,7
особисте	5,2	5,6	6,0	7,1	7,3	10,3	13,0	12,7	15,4
майнове	80,4	78,6	76,7	72,3	72,0	63,4	57,0	59,2	53,7
майнове без фінансових ризиків	55,4	56,6	61,2	60,1	59,5	50,8	46,5	45,7	44,4
відповідальності	3,5	3,3	4,2	5,3	4,8	5,9	5,2	6,7	5,6
Обов'язкове страхування, крім державного, в т.ч.:	6,9	7,9	8,4	11,3	12,0	14,5	16,5	12,8	16,4
страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	3,3	5,4	6,1	8,2	8,9	11,5	12,8	10,2	13,0

Проблеми, які стримують розвиток страхового ринка України

Економічні

Низький платоспроможний попит фізичних та юридичних осіб

Організаційно-правові

Відсутність злагодженої державної політики в галузі страхування, що призводить до безсистемності розвитку

Функціональні

Низька прибутковість і збитковість окремих видів страхування

Інформаційно-аналітичні

Низький рівень впровадження страхової практики інформаційних технологій

Соціально-психологічні

Відсутність довіри населення і суб'єктів господарювання до страхових компаній

Основні характеристики страхового ринку

- ✓ Стагнація
- ✓ Демпінг
- ✓ Ротація страхових компаній
- ✓ Підсилення конкуренції
- ✓ Скорочення страхових компаній (станом на 30.09.2014 р. – 400)

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

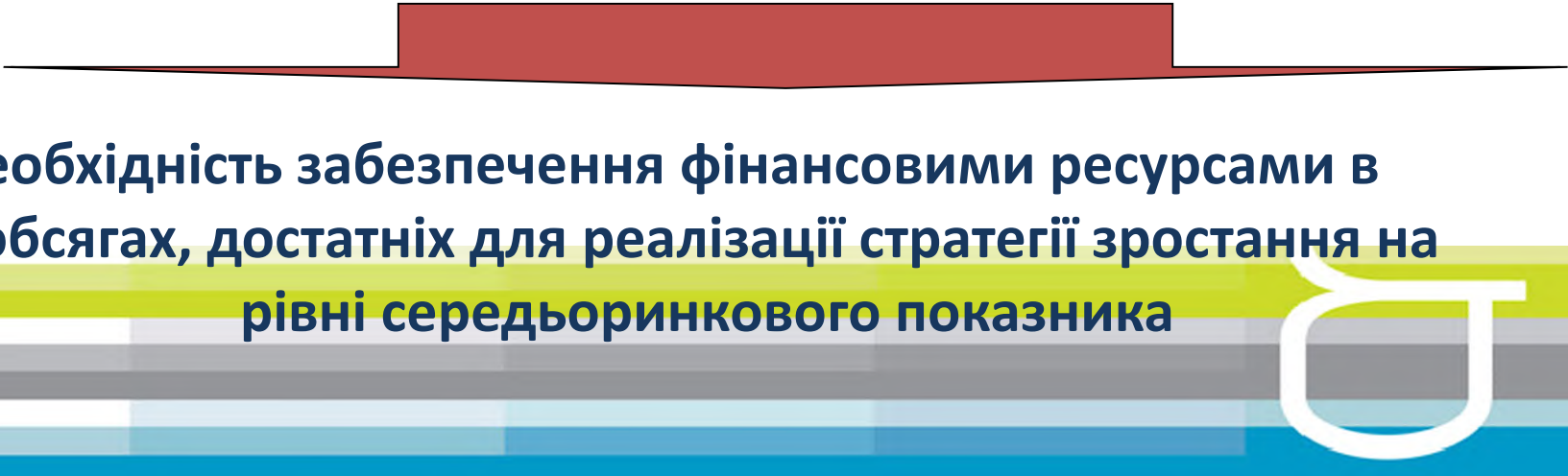
Реалії внутрішнього стану страхових компаній на кінець 2013 р.

- Викривлена структура страхового портфелю
- Активи українських страховиків на 50 % складаються з неліквідних активів
- Балансові збитки страхових компаній (прихована балансова збитковість класичних компаній)
- Відсутність економічно обґрунтованих страхових тарифів
- Банкрутство страхових компаній
- Зменшення обсягів страхових платежів
- Зростає “сніжний шар” страхових відшкодувань, який в перспективі може накрити окремих страховиків
- Неузгодженість дій регулюючих органів та відсутність консолідованої позиції учасників страхового ринку

Український страховий ринок: характерні фінансові особливості в умовах кризи

- Незначна кількість страхових послуг та великий потенціал розвитку нових сегментів страхового ринку
- Агресивна стратегія першої двадцятки страхових компаній - прискорений розвиток регіональних ринків
- Підсилення конкурентної боротьби між компаніями
- Цінова конкуренція між страховиками

**Необхідність забезпечення фінансовими ресурсами в
обсягах, достатніх для реалізації стратегії зростання на
рівні середьоринкового показника**

страхова компанія
ПРЕСТИЖ

Український страховий ринок: характерні фінансові особливості в умовах кризи

- Загострення конкуренції та зниження рентабельності страхових операцій, особливо на масові страхові послуги
- Зростання питомої ваги “схемного” та “кептивного” страхування
- Зростання капіталізації основних страховиків
- Зменшення іноземного капіталу в статутних фондах страховиків України

**Необхідність контролю ефективності інвестицій, а також
ефективності операційної діяльності**

Український страховий ринок: характерні фінансові особливості в умовах кризи

- Непрозорість страхового ринку в цілому та окремих страховиків зокрема
- Нестабільне законодавство в частині формування та представлення страхових резервів
- Відсутність контролю з боку держави за нормативами витрат на ведення справи
- Поширення світових тенденцій глобалізації та присутності на українському ринку світових страховиків

Необхідність прозорого фінансового управління та чітко побудованих бізнес-процесів

Проблеми фінансового управління страховою компанією в умовах кризи

Організаційні

- Наявність “бухгалтерського підходу” до управління фінансами страхової компанії
- Наявність значного числа географічно відокремлених структурних підрозділів та співробітників з продажів (страхових агентів, посередників)

Тарифоутворюючі (вартісні)

- Відсутність актуарно обґрунтованих страхових тарифів
- Перевищення нормативів витрат на ведення справи
- Відсутність залежності комісійної винагороди від тарифної ставки
- Наявність особливих умов роботи з фінансово-кредитними установами (банківськими установами, кредитними спілками та ін.)
- Формування страхових резервів, достатніх для виконання нормативів та їх представлення

Інформаційні

- Відсутність налагоджених цілісних систем бухгалтерського та страхового обліку
- Відсутність обміну даними між такими системами: “клієнт-банк” — страхова система, страхова система — бухгалтерська система, страхова система, бухгалтерська система – система бюджетування

Дякую за увагу!

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

“СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ПРЕСТИЖ”

Україна, 03142, м. Київ, вул. Василя Стуса, 35/37
п/р №26506001090518 в ПАТ “Універсал Банк”.

м. Київ, Україна

МФО 322001, код ЄДРПОУ 38272117

тел./факс: (044) 38-39-145

e-mail: Y.Brydun@prestige-ic.com.ua

